

Снимио: Даринмир БАНДА

Као дечак отиснуо се из родитељског дома да би у ђачкој торби понео нешто ствари и пуно снова. Освајао их је, један по један. Најпре је из месташца прешао у град и заблистао као вуковац познате лесковачке гимназије, а потом се преселио у велерад и постао студент Војне академије. Ускоро чека промоцију у чин потпоручника као најбољи у 128. класи. Наочити младић, прави вођа једне генерације, велики друг и поуздан пријатељ, увек је налазио времена за учење језика, спорт, забаву, љубав... Све је то била ствар идеје и чврсте воље будућег официра савремене Војске Србије којој су неопходни млади људи кова Мише Живковића.

Уместо да се броје километри асфалтне траке која се спушта од Ниша према Лесковцу, лепше је пратити питоми ток Јужне Мораве и посматрати десну обалу. У познатој котлини којој је природа подарила плодну земљу, а река оплеменила њен род, свило се месташце Грденица. Питоми крајолик у коме марљиви ратари углавном живе од рада на имањима, скромни и срдачни људи имају обичај да кажу како нико од њих не оскудева, баш као што никоме много не претиче.

Уверили смо се безброј пута да и мала места изнедре велике људе па су на тој идеји написана многа књижевна дела или снимљени филмови, попут некада популарног домаћег остварења „Први грађанин мале вароши“. За Грденицу ће се ускоро чути јер ће српској јавности бити обелодањено да је њен изданак најбољи студент 128. класе Војне академије са просечном оценом 9,81.

■ МАТЕМАТИКА У МАЛОМ ПРСТУ

Породична кућа Живковића не разликује се много од осталих. Њен домаћин Драган, учитељ и добротинитељ, са супругом Младенком, женом благе нарави и широке душе, подигли су синове Давора и Мишу без сувишног бдења и свеколиких забрана. Није било потребе јер су лекције из живота учили од родитеља, где су на првом месту честитост и рад.

У дворишту беше кошаркашки обруч па су се дечаци из комшилука ту радо окупљали играјући баскет „док не падају“. Безбрижно детињство некако брзо прође, а места за успомене све је мање када живот почне да се захуктава. Миша је био одликаш, добро дете комшилука, заљубљен у математику и географију. Атлас му је био омиљен. Свет на длану. Пут преко океана и планинских висова, пустиња и језера, све у једном погледу. Па се открију многи појмови, шире и више него што тражи школско штиво. Тако

ПРИЧА СА НАСЛОВНЕ СТРАНЕ
МИША ЖИВКОВИЋ, НАЈБОЉИ
СТУДЕНТ 128. КЛАСЕ ВОЈНЕ
АКАДЕМИЈЕ

ЛАКОЋА ОСВАЈАЊА СНОВА

Ће Миша освојити награду на регионалном такмичењу из географије, радујући се више приказаном знању него самом признању.

Беше још једна љубав, постојанија и различита од других. Војни позив, официрска униформа, строј војника којима командује. Напросто је гутао оно мало штампе на ту тему, а филмове и емисије „Дозволите“ нису могли да прекину ни дозивање другова преко плота да крену под кошаркашки обруч. Е, то је била његова мала деччка тајна, први сан и потоња инспирација. Наравно, живот зна понекад да буде окрутан, нарочито према младима, што је Миша осетио још на прагу новог света. Уместо пријема у Војну гимназију и великог сусрета с престоницом, био је сведок патњи Београда под сиренама и бомбама. Те зле године, на његову велику жалост, није примљена нова генерација ученика...

У ђачкој торби, са нешто ствари и пуно снова отиснуо се од куће. Мало место заменио је градом, а сигурност родитељске куће времом студентског дома. Силом прилика или снагом одлуке, станао је са академским грађанима, делио с њима собу, простор за учење, кухињу.

Позната лесковачка гимназија, природно-математички смер, разредна каква се пожелети може, професорка хемије Виолета Трајковић. Млада жена често се хватала за главу како да помири несташлуке својих ученика са њиховим изразитим даром. Па је нашла формулу за њих: слобода духа и царство знања. Сјајна генерација, нема шта. Миша је предњачио, од прве године до матуре све саме петице! Кажу да је имао математику у малом прсту, о чему сведоче речи врсног професора Срђана Тасића који је умео да препозна драгуљ коме само треба дати прилику да покаже сјај.

Иако је за своје знање награђен одличним оценама, Миша није био „штребер“, напротив. Момак челичне концентрације, бистрог ума и великог дара, „само“ је знао да распореди енергију и

време. После шестог часа омиљено састајалиште другова из школе био је кафић „Пикасо“. Ту су се препричавале згоде и незгоде, збијале шале на властити рачун и смишљала тактика како да се припреми писмени или помогне друговима којима је лоше кренуло. Онда учење, свакодневни систематски рад, без прескакања лекција или остављања за сутра. После тога правац теретана, базен, стрељана... На традиционалним домијадама наступао је за своју екипу и сакупљао поене у пливању, стрељаштву, кошарци... Незаборавни сусрети младих из разних крајева Србије.

У међувремену конкурисао је за војну стипендију и после лекарских прегледа и провера физичке способности добио што је желео. Још један лако освојени сан. Из Београда се вратио озарен. Родитељима је јавио радосну вест, а код „Пикаса“ је „пала“ тура пића. Миша части.

Хотел „Београд“ ће памтити матурску ноћ. Миша је тога 17. маја 2003. године положио пријемни испит за Војну академију и право са аутобуске станице отишао у центар славља. Свитало је а нису посустајали ни трубачи, ни матуранти. Пуно радости, поздрава, по нека суза на растанку. Млади људи на животној раскрсници. Заувек ће памтити Сашу Цветковића из Лебана са којим је четири године делио школску клупу и мале тајне. Саша је путовао сваки дан до куће, учио у аутобусу, тренирао с Мишом, био и остао друг за цео живот. Сада је апсолвент на нишком Правном факултету... Па Саша Златковић, такође будући правник, момак са којим је вежбао у теретани. Ко да заборави такве другарице из разреда? Данијела Николић, одликашица, девојка којој је помогао математику а она убрзавала његово знање страних језика. Или близнакиње Тању и Тамару Гроздановић. Ни рођена мајка их није разликовала, а камоли ђаци и професори. Иако су седеле заједно ниједном се нису послужиле познатим лукавством да заме-

не места, на пример. Није било потребно, узорне девојке, добре ученице, сјајне другарице...

■ НАЈЗАД УНИФОРМА

Лесковац је остао међу лепим сећањима, чекала су га светла велеграда. Седамдесетак младића из разних крајева Србије стало је у строј 128. класе Војне академије. Наочитом момку униформа је баш пристајала. То је још један сан из ђачке торбе виђен на вежбалишту, полигону, од јутарњих вежби до повечерја. И како то већ план и наставни програм предвиђају, поред теоретске наставе дешавала су се логоровања, прва гађања, напорне вежбе... Једном месечно одлазио је кући, на радост родитеља и брата.

Много рада, пуно обавеза, уз све чвршћи корак и сигурнији хитац. Наравно, сваком војнику је потребан узор, тамо где је неуверљив нема великих домета. Миша на првој години издваја пуковника Јанка Грандића, пешадијског официра од главе до пете који је тада предавао тактику. Е, то је војник, чврст у својој одлуци, исправан у држању, утемељен на знању.

Миша је налазио времена за спорт, а војнички вишебој је постала његова омиљена дисциплина. Тренирао је са професором Милетом Узановићем и стигао до екипе која је бранила углед класе. Пењање уз конопач и полигон с препрекама била су места где је забележио највише бодова.

Не само да је стекао велики углед код наставника већ су му другови из класе прећутно препустили улогу лидера генерације. Просечна оцена после завршене прве године била је 9,90. Али, шта су силне десетке и погођене мете ако нема младости и радости. Популарна Ада Циганлија, дерби на „Маракани“, љупке Београђанке, клуб „Симона"... И то је део живота, још како.

Такорећи на почетку друге године две незаборавне недеље на скијашким стазама Копаоника. Уз незаобилазне шале, вечерње дружење са класићима и бројним поклоницима познатих падина. Под дебелим снегом научили су да опстану у суровој природи. Правили су иглое, вучје јаме, биваке... И кретање по ноћи, често

као равноправни колега, војници су га ослављавали са „господине водничке“, док је он показао колико је пун вере у оно што је научио и колико може.

У трећој години старешине су такорећи без прекида уз студенте који добијају нове задатке. Изводе бројне вежбе и покретна логоровања у најразличитијим условима, углавном лошим. Сналазили су се као у рату, спавали тамо где се могло, јели оно што сами припреме. Ложили су мокро грање да осуше униформу, јели конзерве тако што снег напада на садржај између два залогаја.

Полигон Волоске паше крај Долова. Предао у коме је сниман култни филм „Ко то тамо пева“. Тамо, преко питомих брестуљака зацвили северач и продира до костују. Одељење у нападу па исто то у одбрани. Кијамет прекидају шалом: *Ух, ала смо их разбили!* Ма како год се окренеш ветар дува у лице, невероватан крај.

Из вежбе у вежбу, гађају из митраљеза, бацаача граната, снајперске пушке, минобацаача... Док не разнесу и последњу мету. Али киша лије ли лије, како војници кажу, као на дан занимања. За падавину која данима досадно ромиња кажу. „Ситна противпешадијска брзонатапајућа киша“.

аравно, у програму су такозване двосмерне вежбе напад-одбрана, трећа против четврте године, уз непристрасно суђење старешина. Када оружје утихне и стигне време да се очисти и саберу утисци, испали се најпре рафал шала, а онда озбиљно анализира шта је могло боље где је морало брже, прецизније.

■ ЉУБАВ И НЕШТО ВИШЕ

Све је то лепо, али каква је то младост без љубави. Без љубави? Ко каже!? Тамо негде на трећој години, док је Београд облачио одело за ранојесењи изглед, тихо попут лептира уселила се у његово срце. Уз милосрђе валцера и заносни покрет, два крупна кестенаста ока гледала су га другачијим сјајем.

Три најбоља друга:
Александар Петровић, Миша Живковић
и Бобан Костић у шетњи Скадарлијом

Сцена као у чувеном филму „Официр и центлмен“ који је на свој начин прославио Дебору Вингер и Ричарда Гира.

Ни она није из Београда, већ у престоници завршава школу, говорила му је љупким гласом који га је све више освајао. Мишо, ту нема више тактике, нити треба бринути о одбрани. Биће како судбина нареди. Лели дани љубави, оне која се памти и када престане, уз шетње по Калемегдану, топле речи, нежне пољупце...

Она је завршила школу и отишла у свој крај, он је остао да оконча започето. Далеко од очију, далеко од срца. Да, чули су се, али нестала је близина, а Миша воли оно што је његово да је крај њега. Никада није пала ружна реч, Боже сачувај, једноставно се тако десило... Остала је у дивној успомени, мада, ко зна, млади су то људи. Ако су се толико волели и ако постоје неизбрисиви трагови, лако ће их наћи...

■ ДАР МИНИСТРА ОДБРАНЕ

Онда диван период проведен у Краљеву на обуци за возаче „Ц“ и „Д“ категорије. Какво уживање, пре подне обука, поподне излазак међу младе. Кафићи, биоскоп, дискотека...

За успех на трећој години студија Миша је награђен седмодневним скијањем на Копаонику. Оноко за своју душу, уживао је у спуту и спалому, топлим чају и веселом друштву. Баш је било добро...

Али, своје напредовање опет ће наћи међу ваљаним узорима. Много је, каже, научио од начелника Смера пешадије потпуковника Дејана Ранђеловића, својих командира, капетана Винка Жнидаршича и поручника Саше Петровића. Поред прецизног штива и строго задатих тема, ту су приче и поуке из војничког живота. Како се приближити војнику, обучити га, али и разумети, подржати га.

Завршна година студија. Акцент је на тактици, наоружању, практичној примени стеченог знања. Велика динамика, готово стални покрет. Свет рачунара увелико је освојио будуће официре. Све се бележи, анализира, отварају нови и допуњавају постојећи фајлови. Мишино соба, описују његови класићи, личила је на мали командни центар: компјутери, скенер, штампач, мапе, планови... На чувеном полигону Пасуљанске ливаде одвијало се зимско логоровање, уз минобацачку ватру, бацање бомбе и курс инструктора гађања.

Вежба „Дипломац 2007“, исти амбијент, познати услови. Међу посматрачима људи из војног врха. Миша је у улози командира стрељачког вода. По његовој замисли заузимају положај и отварају ватру, тако прецизно да су мете летеле у парампарчад. У војничким стереотипима из неких прошлих времена, за такве вежбе су се изрицале оцене врло добар. Овога пута нико није остао равнодушан већ је учинак командира завредео највишу оцену, а студент Миша Живковић је од министра одбране награђен пиштољем.

Одличан на гађању, одличан на испитима, најбољи друг, страни спортиста... Такав збир у формули Мишиног успеха даје резултат који сви примете, оцене и награде. Ново признање гласило је: седам дана боравка у Аустрији. Са потпуковником Драгом Аврамовићем и колегом из батаљона Ваздухопловство и противваздухопловна одбрана кренуо је на незаборавно путовање. Посетили су логоре у којима је страдало на милионе људи током Другог светског рата. Лекција из историје која се не сме поновити

човечанству. У Маутхаузену су се нашли на дан савезничког ослобађања логора. Бивши логораши, представници страних армија, заставе венци... И њих тројица у униформама припадника Војске Србије одају почаст жртвама фашистичког безумља.

Каже да су му у тим тренуцима пролазили кроз свест кадрави из незаборавног филма „Шиндлерова листа“ и сећање на немачког индустријалца који је банкротирао спасавајући Јевреје од смрти у гасним коморама. Човек или јесте или није, ма где живео и шта имао.

■ ЗАВРШНИ ЧИН

За сада, Миша је са лакоћом освојио своје ђачке снове. Официрски ће бити дужи и тежи. Мамак таквог калибра је могао да дипломира на било ком факултету, да постане менаџер, банкар, нађе место у добростојећој фирми и накриви капу. Одабрао је тежи пут: униформу и част а не новац и лагодан живот. То га никада није занимало. Зато је и први, најбољи. Тако га описују и његова два најбоља друга.

Бобан Костић из Лесковца каже да Мишу одликује велика озбиљност, огромна радна енергија, самодисциплина, невиђена истрајност... Он је, вели, она тиха вода која свуда стигне. Не прича много, не хвали се никада. Био бих пресећан када бих радио с њим.

Александар Петровић је такође Лесковчанин. Мишу је упо-

знао током пријема на Војну академију. Били су цимери две године и добро га упознао. Своје знање и амбиције никада није крио, као ни постојану жељу да помогне сваком. Туђи неуспех доживљавао је као свој. Омилјен је друг, стварно најбољи, по свему, истиче Александар.

Ускоро ће се на Мишиним еполетама наћи нови потпоручнички чинови, председник Републике ће му уручити посебно признање а он ће се пред камерама и микрофонима обратити јавности, на понос родитеља, част његових старешина, велико задовољство другова и пријатеља. И када потпоручничке шапке полете у вис, право је да његова оде највише... ■

Бранко КОПУНОВИЋ